

Oponentský posudok na doktorandskú dizertačnú prácu :

MUDr. Erika Lenčová : Orální zdraví predškolských detí z hľadiska vlivu demograficko – sociálneho pozadí rodinného prostredia a postojů a chování rodičů vzhledem k péči o chrup dětí

Stanovisko oponenta ku zvolenej téme dizertácie :

V súčasnosti problematika ústneho zdravia je predmetom záujmu mnohých odborníkov a pracovníkov najmä s ohľadom na stúpajúci výskyt zubného kazu mliečnych zubov detí.

Téma predloženej doktorandskej práce :

je zvolená aktuálne najmä vzhľadom na vysokú prevalenciu zubného kazu a jeho neliečených následkov. Prioritou práce v ČR je podrobná analýza vzťahu zubného kazu ranného detstva k psychosociálnym faktorom, hlavne postojom rodičov a zvykom v oblasti ústneho zdravia. Pre prax zubných lekárov je vysoko aktuálna, nakoľko je súčasťou každodennej praxe praktického zubného lekára. Po formálnej stránke práca obsahuje všetky časti doktorandskej dizertačnej práce s bohatou dokumentáciou. Práca obsahuje 90 strán textu vrátane príloh a je podložená 201 literárnymi citáciami, v tvrdej väzbe. Je napísaná veľmi presne, bez gramatických chýb a preklepov, na profesionálnej úrovni po stránke didaktickej a **splnila svoj cieľ**.

Metódy spracovania sú volené vhodne a metodologicky správne. Autorka porovnávala stav orálneho zdravia u 5-ročných detí v Českej republike analýzou dlhodobého trendu kazivosti chrupu v rokoch 1994, 1997, 2000, 2003 a 2006. Veková skupina 5-ročných detí je veľmi významnou z hľadiska ovplyvnenia vývoja a stavu trvalej dentície. Početnosť súboru má vypovedajúcu hodnotu pri porovnávaní indexu kazivosti chrupu ako aj pre analýzu dotazníkov vedomostnej úrovne rodičov detí.

Výsledky dizertačnej práce sú štatisticky overené, autorka použila moderné metódy, najmä pri hodnotení odpovedí rodičov v dotazníkoch.

Výsledky dizertačnej práce s uvedením nových poznatkov :

Autorka v predloženej práci prezentovala výsledky trendu kazivosti chrupu za obdobie 13 rokov v troch prierezových štúdiách. Pre dotazníkové hodnotenie vedomostí rodičov o ústnom zdraví, jeho zabezpečení a ústnej hygieny použila odporúčaný formulár medzinárodnej štúdie. Získané výsledky môžu byť zdrojom pre vypracovanie opatrení ministerstvom zdravotníctva v oblasti primárnej prevencie podľa odporúčaní SZO.

Za prínos predkladanej dizertačnej práce a aplikáciu výsledkov v praxi uvádzam :

- odporúčanie pre prevenciu zubného kazu mliečnych zubov nevyhnutnosť vyšetrenia dieťaťa zubným lekárom najneskôr po ich úplnom prerезaní do ústnej dutiny, ideálne do 6 mesiacov od prerезania prvého mliečného zuba:
- identifikovať a zamerať primárne preventívne opatrenia u znevýhodnených komúnit a vytvoriť systém vyhľadávania jedincov s vysokým rizikom výskytu zubného kazu
- vytvoriť systém vzdelávacej politiky najmä v oblasti uvedomenia si vlastnej zodpovednosti za zdravie o seba samého a o svoje deti.
- aplikovanou metódou hodnotenia indexu kazivosti ako aj výsledky dotazníkov je možné získané výsledky medzinárodne porovnávať, čo umožní ČR zaevidovať výsledky v databáze SZO.
- získané výsledky sa môžu stať piliermi pre budovanie systému verejného zdravotníctva v oblasti primárnej prevencie.

Otázky a pripomienky oponenta :

- Môžeme dosiahnuť pozitívny výsledok výučbou o orálnom zdraví v materských a v 1.-3. ročníku základných škôl ? Boli zistené významné rozdiely pri hodnotení indexu kazivosti u detí a vedomostnej úrovne u rodičov tých detí, na ktorých školách sa realizuje projekt „Zdravézuby“
- Čím si autorka vysvetľuje malý, ale štatisticky významný trend nárastu počtu detí s intaktným chrupom, keďže v ČR nedošlo zo strany zodpovedných orgánov k systémovému opatreniu na redukciu zubného kazu mliečnej dentície?

Záver :

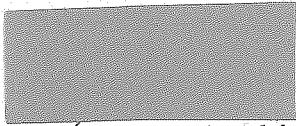
Predloženú doktorandskú dizertačnú prácu MUDr. Eriky Lenčovej „Orální zdraví předškolních dětí z hlediska vlivu demograficko – sociálního pozadí rodinného prostředí a postojů a chování rodičů vzhledem k péči o chrup dětí „

hodnotím vysoko pozitívne . Autorka si zvolila veľmi aktuálnu tému . Práca spĺňa všetky požiadavky kladené na doktorandskú dizertačnú prácu.

Na základe vyššie uvedeného
odporúčam,

aby po úspešnej obhajobe MUDr. Eriky Lenčovej Oborová rada Univerzity Karlovy v Prahe udelila vedecko-akademickú hodnosť „PhD“ v študijnom programe Preventivní medicína.

15.08.2010

prof. MUDr. Neda Markovská, CSc.
oponentka